

nijskem obrežju ognjeni boj s sovražnimi kruševalci in letali. V poteku boja bilo je po sovražno letalo sestreljeno in posadka, angleška oficirja, vjeta. Naši torpedni čolni so imeli nobenih izgub.

Šef admiralnega štaba mornarice.

26.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 27. septembra. Od naših podmorskih čolnov se je na severnem baltičnem zopet 26.000 brutto-register-ton potopilo. Med potopljenimi ladjami nahajali so se oboroženi angleški parnik „Rollesby“ (3955 ton) in dva neznana oborožena angleška parnika, eden od 10.000 ton, podoben „Winifredianu“.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno!

W.B. Berlin, 27. septembra. V Kanalu in Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 4 parnike, 2 jadernici in eno ribiško ladjo potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Izgube na sovražnih vojnih parnikih.

W.B. Berlin, 28. septembra. Izgube na vojnih parnikih naših sovražnikov v prvih šestih letih znašajo: Angleške skupne izgube okroglo 101.000 ton, francoske skupne izgube okroglo 71.810 ton, italijanske skupne izgube okroglo 76.450 ton, japonske skupne izgube 23.885 ton, izgube Združenih držav severne Amerike ena pararovana križarka od 6600 ton in en podmorski čoln od 126 ton.

22.000 ton potopljenih.

W.B. Berlin, 29. septembra. V zatvoru okolišu Anglije se je vsled delovanja naših podmorskih čolnov zopet 22.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Pomorski boj.

W.B. Berlin, 30. septembra. Dne 28. septembra zjutraj zadelo je nekaj naših torpednih čolnov na neki patroljski vožnji pred andrijskim obrežjem na močnejše število sovražnih kruševalcev, ki se jih je zdelo pod ogenj. Tekom boja se je na enem kruševalcu močno razstrelbo opazovalo. Naši čolni niso bili poškodovani. — Novi uspehi podmorskih čolnov v Kanalu in Atlantskem oceanu: 4 parniki, 8 jadernic, ena ribiška ladja.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeni!

W.B. Berlin, 25. september. Novi uspehi podmorskih čolnov v Kanalu in Atlantskem oceanu: 2 parnika, 4 ladje na jadre, 1 ribiška ladja ter en veliki, oboroženi, od razkruševalcev zavarovani parnik; nadalje francoski parnik „Alesia“ (5144 ton) in 4 angleške jadernice ter 1 francoska ribiška ladja.

Zračni napad na Anglijo.

W.B. Berlin, 25. septembra. V noči na 25. t. napadlo je močno pomorsko letalno odredništvo z vidno dobrim uspehom utrjene prostore, vojaške in industrijske naprave ob Scarboroughu ter v pokrajini med Scarboroughom in Boltonom. Opazilo se je mnogoštevilno požarov in podirajočih se poplji. Vsa letala so se v kljub sovražnemu odporu s pozemeljskimi in pomorskimi bojnimi silami brez škode in izgube vrnila.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Nemški kancler o belgijskem vprašanju.

K.-B. Berlin, 28. septembra. V glavnem odseku državnega zbora je govoril državni kancler dr. Michaelis. Opozarjal je, da so razmere Nemčije nasproti nevtralcem zadovoljive. Nečuvni napori sovražnega huj-

skajočega časopisja ne motijo razmer. Zelo obžalujemo, ker vsled gospodarske vojske sporazuma nevtralcu toliko trpe. Pripravljene smo, da oskrbujemo nevtralce. — O Franciji in Italiji. Gospodarske in finančne razmere Francije se hitro množe, še bolj se čuti gospodarska beda v zvezi z notranje-političnimi težavami v Italiji. — Na Angleškem neizprosno vpliva podmorska vojska. Le vabljiva nada na spor med nami povzroča, da se vodilni angleški državniški se drže vojnih smotrov ali da vsaj napovedujejo take cilje, ki so popolnoma nezdružljivi s političnimi in z gospodarskimi življenskimi potrebščinami Nemčije. — V Združenih državah dela vlada z vsemi sredstvi, tudi z nečuvnim nasilstvom, da vspodobi veselje do vojaštva, ki ga do zdaj v najširših krogih ni. Napovedani nastop vojaških sil Združenih držav mirno in zaupljivo pričakujemo. — V Rusiji se bore s težko gospodarsko krizo; posebno transportna sredstva v nobeni meri niso koš, stavljenim nalogam. — Glede na noto sv. Očeta je rekel kancler: Nemško noto so sprejeli naši prijatelji in zavezniki z odobravanjem; večina naših sovražnikov je pa očitno v zadregi. Teško razumemo, kako bi mogel poznavalec mednarodnega položaja in mednarodnih običajev kdaj misliti, da bi podali enostransko izjavo glede na rešitev tako važnih vprašanj, ki so v nezdružljivi zvezi z vsemi vprašanji, o katerih se bo moralo razpravljati pri morebitnih mirovnih pogajanjih tako, da bi ne bilo nam ugodno. Vsaka taka izjava bi zdaj le zmedla in bi škodovala nemškimi koristim. Približali bi se ne bili niti za en korak miru in bi bili gotovo vojsko le podaljšali. Za zdaj moram odkloniti, da natančno opišem naše posredovalce. — Glede na Wilsonov odgovor na noto sv. Očeta je rekel kancler: Wilsonov poizkus, da bi sejal med narodom in vlado Nemčije spor, nima nade, da bi uspel. Nota je dosegla nasprotno, kar je nameravala. Strnila nas je močnejše v trdi volji, da kljubujemo vsakemu tujemu vmešavanju odločno in krepko.

Smrt jugoslovenskega veleizdejca v tujini.

V Londonu je bivši hrvatsko-srbski deželni poslanec Franjo Supilo, baje v stanju duševne zmedenosti, umrl. Mož je bil srbofilski vodja do strasti; ob začetku vojne je pobegnil z drugimi svojih „jugoslovanskih“ somišljenikov v sovražno inozemstvo, da bi tam čakal na razsul Avstrije. Pa tega razsula ni doživel. Italijanski do skrajnosti protiavstrijski list „Corriere della Sera“ piše, da je bil Supilo „eden najboljših prijateljev Italije med Jugoslovani“. Bil je ravno mož, ki je pozabil svojo domovino, deloval za sovražnike in umrl kot — veleizdajalec!

Češki duhovnik proti Avstriji in proti papežu.

V državni zbornici je govoril češki katoliški duhovnik poslanec Zahradnik, govoril pa — proti mišljenju avstrijskih patriotov in celo proti poglavarju katoličanov, svetemu Očetu papežu. Vseslovanski duhovnikom je torej vse ednako: avstrijska misel, katoliška vera, to jim je postranska stvar. Kakor je slovensko-klerikalni list „Slovenec“ svoj čas podpiral srbske divjake, ki so v Albaniji morili katoliške duhovnike, tako delajo i sedaj politični vseslovanski popi... Dunajska „Reichspost“, ki je osrednjo glasilo avstrijskih katoličanov, piše o nastopu češkega duhovnika poslanca Zahradnika tako-le: „Poslanec Zahradnik, katerega žaljive besede ne morejo doseči zvišeno osebo papeža, je katoliški redovni duhovnik in stoji na čelu nekega češkega premonstratencovskega samostana. On je vodja češke agrarne stranke, v katere organizaciji deluje veliko število duhovnikov kot temelji stranke. Posl. Zahradnik je po starem taboritskem načinu husitsko pesen zapričel, ki kaže, kako globoko se je češki radikalizem v češkem ljudstvu, ja celo v češkem duhovništvu razširil in kakšne zmešnjave zamore povzročiti ta radikalna blaznost. Češki socialni demokrat Nemeč je danes papežu zahvalo za

njegovo. mirovno noto izrazil — češki duhovnik Zahradnik pa je dvignil svojo roko proti svetemu Očetu kot pospeševalcu miru“.

In pri nas? Slovensko-klerikalni politikujoči duhovniki so vredni Zahradnika. Tudi oni bi se uprli svetemu Očetu, ako bi ta ne podpiral vseslovanske cilje. Ljubljanski dr. Jeglič je mož istega kalibra, kakor Zahradnik. Vsem političnim vseslovanskim huj-skačem se ravno ne gre za katoliško vero, ne za avstrijsko domovino, marveč edino za nadvlado njih panslavistične hujskarje. To pa si je treba za vso bodočnost zapomniti!

Državni proračun.

Dunaj, 26. septembra. Finančni minister Wimmer je danes predložil poslanski zbornici finančni zakon in državni proračun že od 1. julija 1917 za tekoče upravno leto 1917/18. Proračun upošteva pri izdatkih in dohodkih neredne razmere vojnega časa in sloni na spoznanju, da bodo te razmere trajale še celo leto. Državni izdatki so proračunjeni na 22.169 milijonov kron; izmed teh je 5360 milijonov trajnih izdatkov in 16.809 milijonov prehodnih. Med trajnimi izdatki so obresti vseh doslej najetih vojnih dolgov v znesku 1702 milijonov kron. Med mimoidočimi po vojni povzročenimi izdatki so: kvotni prispevki Avstrije za mobilizirano oboroženo silo 12 milijard, za vojne poškodovance in vojne begunce 338 milijonov, za podpore 3432 milijonov, za splošne vojnopomožne uredbe, zlasti prehrano ubožnih slojev 235 milijonov, za državne nastavljenice, duhovnike in delavce državnih obratov na draginskih dokladah 572 milijonov, za obnovitev vojnih pokrajin brez državno-kreditnih garancij 232 milijonov. Državni dohodki so proračunani: 3890 milijonov kot trajni dohodek in 304 milijone kot mimoidoč dohodek največ iz davka o vojnih dobičkih. Trajni dohodki izvirajo: 667 milijonov iz direktnih davkov, 102 milijonov iz carin, 353 milijonov iz užitninskih davkov, 456 milijonov iz pristojbin, 649 milijonov iz monopolov in 1560 milijonov iz podjetij. Ostanek 93 milijonov izvira iz upravnih dohodkov. Posledica mnogoštevilnih zvišanj davkov in pristojbin je znatno povečanje vseh dohodkov v primeru z zadnjim mirovnim letom 1913 izvenzemljne upravne davke. Prodnosti omejitve industrije, katere izdelki so podvrženi užitnini, so slabo vplivale na dohodek in užitnino. Nasproti znatno večjim dohodkom iz monopolov z drž. obratov stoji povišanje izdatkov. Skupni primanjkljaj znaša 17.975 milijonov kron. Vlada zahteva dovoljenja, da za pokritje tega primanjkljaja najame 18.000 milijonov kron posojila. V ta znesek je vže vstetil v budgetnem provizoriju zaprosenih 6000 milijonov. Iz pojasnil, dodanih finančnemu zakonu, je razvidno, da so zgolj vojaški izdatki za vojno pokritje znašali v prvih treh letih vojne 27.293 milijonov kron. Za tekoče četrtotno vojno leto se računa, da bodo ti stroški znašali 12.000 milijonov kron.

Kaj je z Rusijo?

Zmešnjave na Ruskem postajajo vedno večje. Dosedanja vlada Angležem prodanega Kerenskega se zamore obdržati le z največjim nasiljem. Povsod pa se ji upirajo važne skupine ljudstva in armade. Povsod se ravno pojavlja želja po miru, ki bi edino zamogla Rusijo polagoma zopet v red spraviti. Posamezne narodnosti so nezadovoljne, ker čutijo potrebo lastnega razvika in se nočejo več pripogniti ruskemu nasilju. V armadi živi duh upora, kajti vojaštvo čuti prav dobro, da je le žrtev angleškemu imperijalizmu. Zato se vojaštvo v prvi vrsti ogreva za čimprejši konec vojne, ki ne more Rusiji nikdar prinesiti od carske vlade zaželjene cilje. Ni čuda, da se je n. pr. ruska mornarica izjavila za takojšnji mir, ker nima nobenega upanja več, da bi premagala osrednje države. Močna pa je na Ruskem tudi struja, ki je sovražna sedanji republikli in ki hoče zopet uresničiti carjevo državo. Tudi ta struja je miroljubna in